

ELŐFIZETÉSI FÖLTÉTELEK.

Vidéken és Léván házhoz küldve:

Egy évre 5 frt — kr.
 Hat óra 2 frt 50 kr.
 Három óra 1 frt 25 kr.

Előfizetési pénzek postautalvánnyal küldhetők.

Eves számok 12 kr-ával kaphatók
 a kiadóhivatalban

BARS.

HIRDETÉSEK.

Negyhasábos petit-sor egyszeri közléscélt 7 fr.
 kétszeriért 6 kr., többszöriért 5 Lr fizetendő.
 Bélyegdíj minden egyes beiktatásért 30 Lr

A nyilttérben:

minden négyhasábos garmond sor díja 15 k.

Velünk összekötésben levő hirdető-írdák, elő-
 fizetőink, vagy a gyakori hirdetések tetemes díj-
 kedvezményben részesülnek.

KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS TÁRSADALMI HETILAP; EGYSZERSMIND BARSVÁRMEGYE HIVATALOS KÖZLÖNYE.

A kéziratok a szerkesztőséghez: (Zöldkert-utca 33. sz.) juttatandók.

Kéziratok vissza nem adatnak.

FELELŐS SZERKESZTŐ: HOLLÓ SÁNDOR.

Megjelen: hetenként egyszer,

vasárnap reggel.

A hirdetéseket, előfizetéseket s a reklamációkat a kiadóhivatalba:

(Takarék- és Hitelintézet épület) kérjük utasítani.

A LAP KIADÓJA: NYITRAI ÉS TÁRSA.

ELŐFIZETÉSI FELHÍVÁS

a

„B A R S”

X. évfolyamának második felére.

Lapunk jövő számával befejezzük ez év első felét.

Eddigi törekvésünk, előző számaink tartalma és iránya legyen biztosíték a jövőben. Ez alapon ajánljuk lapunkat a nagy közönség további, szíves jóindulatába.

Előfizetési feltételek:

Félévre 2 frt 50 kr.

Negyedévre 1 frt 25 kr.

HIVATALOS KÖZLEMÉNYEK.

I.

Meghívó.

8401. szám Barsvármegye alispánjától.

Barsvármegye törvényhatósági bizottsága, folyó évi 150. sz. a. kelt közgyűlési határozatában foglalt rendelkezése szerint, 1890. évi június hó 26-án, délelőtt 10 órakor, Aranyos-Maróthon, székházának nagy termében

évnegyedes rendes közgyűlést tart, melyre Barsvármegye törvényhatóságának bizottsági tagjai meghívottak.

Ar.-Maróth. 1890. június hó 17.

Dombay Vilmos,
 Barsvármegye alispánja.

II.

2371./1890. sz. Léva város tanácsa.

A vadászatra használható löfegyverek összeírását és ezek után is fegyveradó kivetésének eszközölését az 1883. évi XXII. t. cz. 14. §-a akként szabályozza, hogy a löfegyverek a fegyveradó évet megelőző június hóban irassanak össze.

Ennélfogva a vadászatra használható löfegyverek birtokosai azon figyelmeztetéssel hívatnak fel, miszerint fegyvereiket a városi jegyzői irodában, az ott ingyen kiszolgálható bejelentési úrlapon, folyó hó 25-ig annál bizonyosabban jelentsék be,

mert a ki adóköteles fegyverét az adó alól elvonja vagy eltitkolja, az jövedéki kihágást követ el és az ugyanazon törvényezik 42. és 43. §§-ainak rendelkezéseit vonja maga után.

Léva, 1890. évi június hó 18. án.

Tuschnay János,
 aljegyző.

III.

2425/1890.

Léva város tanácsa.

A folyó 1890. évre az állandó fizetéses állami tisztviselők és hivatalnokok, továbbá a városnál, uradalomnál, pénzügyzeteknél és egyházaknál rendszeresített tisztviselők és hivatalnokok fizetési után megállapított IV-ik osztályu kereseti adó-lajstromok a m. kir. pénzügyigazgatóságtól az 1883. évi XLVI. t. cz. 16. §-a értelmében 8 napi közzemlére kitétel végett leérkezvén, azok a városi jegyzői irodában folyó 1890. évi június hó 22-től 29-ig bezárólag vannak közzemlére kitéve. — Midőn erről az érdekeltek adófizetők értesítettek, egyuttal figyelmeztettek, hogy a netáni sérelmes kivetés iránti felszólalásaikat a közzemlére kitétel napjától számítandó 15 nap alatt közvetlenül a m. kir. pénzügyigazgatósághoz annál inkább terjeszszék be, mert a fenti határidőn túl benyújtott kérvények, mint figyelembe nem vehető, egyszerűen visszautasítottak.

Kelt Léva, 1890. évi június hó 20-án.

Tuschnay János,
 aljegyző.

A tanév végén.

A ki közoktatásunk menetét figyelemmel kíséri, annak el kell ismernie, hogy napjainkban az emberi elme minden irányu kiképezésére nagy gond fordítatik. A szükséges és hasznos ismeretek oly anyaga van felhalmozva úgy az alsó, mint a felsőbb iskolákban, hogy méltán vethetjük fel a kérdést: vajon ezen ismerethalmaz alapos feldolgozása és elsajátítása a növendékek részéről egyáltalán lehetséges-e?

Pazar Károly. 14.) „A harcos hazatérte“. Pazar Károlytól. Énekelte a kép. énekkar, duóját Szpiska János és Sipos Mihály.

Minden egyes számot zajos tapssal fogadott a közönség, melyet úgy az ének-és zenedarabok precíz előadása, mint a sikerült szavaltatok valóban meg is érdekeltek.

Igen lebilincselte a közönség figyelmét ezen rajz- és házi ipar-kiállítás, mely a zeneteremben volt berendezve; különösen pedig számos látogatót vonzott azon 200 értékes és csinos faragvány, melyek egy később megjérendő sorsjáték nyeremény-tárgyait fogják képezni.

Az ünnepély utolsó számát a tornamutatványok képezték, melyet a növendékek a gyakorlat által szerzett ügyességgel és fiatal könnyedséggel produkáltak a tanítóképző-intézet tágas udvarán.

A díszes vendégkoszoru a legjobb kedélyhangulatban oszlott szét örömet fejezve ki a felett, hogy ismét egy kellemes emlékek szaporodott azon ünnepélyek száma, melyek a tanítóképző-intézet növendékeinek haladásáról s egyszersmind arról tesznek tanúságot, hogy mily szépen lehet a hasznost a kellemessel párosítani.

Június 17-én délután folyt le a főgimnázium iskolai ünnepélye, mely ez alkalommal szépen föl volt díszítve s homlokzatáról nemzeti színű lobogó lengett. 5 órakor az épület dísztermében oly nagy számú s jó részben hölgyekből álló, díszes közönség gyűlt egybe, hogy a tágas terem

S ez nemcsak nálunk van így, hanem más nemzeteknél is, talán még fokozottabb mértékben. És éppen ezen tapasztalás adhatta egy francia orvos ajkaira eme szavakat: „Ha a közoktatás iránya nem változik, az emberiség agyveleje által pusztul el.“

Ez iránynak tulhajtására talán ama tévedés vezethette az intéző köröket, mely szerint a műveltséget sokan egyedül az észbeli tehetségek minél fokozottabb mértékben való kiművelésében keresik. E felfogással a közéletben is lépten-nyomon találkozunk.

A ki kellő ismeretek birtokában képes több-kevesebb szellemességgel elfecsegni s emellett a művészet valamely ágában is jártas, feltétlenül számíthat ilyen kedvező ítéletre: művelt fiatal ember. — Pedig a műveltségnek a tudás csak feltétele; alapját az ember erkölcsének minőségében, a szív- és kedélyvilág finomságában kell keresnünk.

Ha a műveltséget a naphoz hasonlítjuk, melynek fénye és melege van, akkor az elme tulajdonainak ragyogása képezi a fényt, melynek éltető, termékenyítő melegt csak a szív nemes tulajdonai adnak.

És mi éppen abban látjuk a mai nevelési irány fogyatkozását, hogy míg az észbeli tehetségek kifejlesztésére tulságos gondot fordítanak, a növendék erkölcsi természetének nemesítésére kellő sulyt nem helyeznek.

Ezzel távolról sem akarjuk azt mondani, mintha az ifjuság vezetőiben az erkölcsi nevelés kiváló fontossága iránt nem lenne meg a komoly törekvés, sőt tapasztalásból tudjuk, hogy felhasználnak minden alkalmat, hogy növendékeik szívére és kedélyére nemesítőleg hassanak; de a mostani tanrendszer mellett az erkölcsi nevelés aránytalanul csekély idő marad. Ehez járul még az a baj, hogy ama hézagot, mely a nevelés és oktatás között

fennáll, nem pótolja a szülői ház sem. Az ifjuság vezetőinek keserűen kell tapasztalniok, hogy a szülői ház sokszor a helyett, hogy segítségére lenne a tanító buzgó törekvéseinek s a növendék lelkében felébresztett, nemesebb indulatokat otthon gondosan ápolná: ezekkel vajmi keveset törődik, sőt a családi életben dúló viszályok, egyenlenségek és sokszor elvadult erkölcsök gyakran veszedelmes például szolgálnak s tönkreteszik az iskola üdvös törekvéseit.

A kiművelt ész, a tudományok bírása magában még nem teszi az embert tisztelteméltóvá, sőt az emberiség kárára fajulhat el az ész, ha nem vezéreltetik a szív nemes érzelmeitől. Mit használ, ha a modern ismeretekkel megtömött — ugynevezett — felvilágosult fő kicsinyléssel nézi le a valást, tagadja az erényt, becsületet?

Az erkölcsi nevelés teszi az embert igazán emberré; ezáltal nyeri meg azon tulajdonokat, melyek őt úgy a nyilvános, mint a magán életben tiszteltté s szeretetté teszik; ez tanítja meg érző szívvel részt venni felebarátja bajaiban; ez forrása ama szeretetnek, mely számúzi a társadalomból az alacsony versengés szellemét és közelebb hozza egymáshoz azokat, kiket a szenvedély egymástól eltaszított; ez forrása a kötelességérzetnek, alapja a házi békének; a szülők iránti tisztelget, a törvény s felsőbbbség iránti engedelmesség mind ennek következményei.

Most, midőn az emberek önzése oly magas fokon áll, különösen most kell ápolni a szív azon nemes csiráit, melyekből az igazi önzetlenség virágai fakadnak; most kell azon lenni, hogy az erkölcsi nevelés az iskolákban sokkal nagyobb tért foglaljon el, mint eddig; mert ha régen, hajdanában jogosult volt ama profétai intés: „elvéssz az én népem, mivel tudomány nélkül való,“ szintily jogosult ma azon intés:

kükre köti, soha ne felejtsek el az iskolában tanultakat, hanem parkodjanak a hazának vallásos és becsületes polgárai maradni. Továbbá lelkes szavakkal intézi kérését a jelen levő szülőkhöz, első sorban az éles anyákhoz, támogassák ezentul is az iskolát szent célja elérésében, mert ami szépet, magasztosat és nagyszerűt létesít a férfiu életében, mind annak csiráját a szerető anyai kéz ültette el a gyermek zsenge szívébe. Végül szívélyes köszönetet mondott a vendégkoszorúnak azon jóakaratu megtiszteltetésért, melylyel az ünnepély fényét jelenlétevel előmozdítani sziveskedett.

Erre a közönség megtekintette az ifjuság kiállítását, mely természetudományi tárgyak-, faragványok-, rajzok- és fametszetekből állott. Az ünnepély 7 óra körül tornászai mutatványokkal ért véget.

Két kéz vezérelt . . .

Két kéz vezérelt utaimon:
 Az egyik bársonyos selyem,
 Harmatban fürdő lilionszál,
 Üde, gyöngéd, redőtelen.

A másikat a nunka régen
 Fölverte s ez tiéd, anyám!
 Napot-éjt ki összevetve
 Miattam éjt, fáradt csupán!

Mig csókba fürdtem az elsőt —
 Hálából szívem törté szét . . .
 Hazajöttem . . . fölvert keziddel
 Gyógyítsd be, őt, lelkem sebét!

Doktor Ferencz.

felbomlik az a társadalom, melynek éltető alapja: az erkölcsi nevelés, hanyatlóban van.

Mátyás, az Igazságos.

— Irta: Hlatky József. —

Már e békét megelőzőleg Frigyes császárral is leszámolásra került a dolog. Az ausztriai háborúk története összeszövődik a cseh háborúkkal, bensőleg is összefüggnek egymással: egyik a másiknak folytatása. Mátyás belefáradt Frigyes áskálódásaiba, ki kezdettől fogva a Hunyadiak ellenségeivel tartott s ígéreteit a cseh háborúkban megszegte. 1477-ben hadat üzent a császárnak. A császárok hatalma rég aláhanyatlott ugyan, s Mátyás csak az osztrák herceget támadta meg, kinek ügyét a német rendek nem tekintették birodalmi ügynek. Mátyás vállalta mégis merész és nagyfontosságú volt, mert ha sikerül Frigyes megaláznia, ennek szégyene árnyékot vet a császári koronára is. Frigyes azt kikerülendő, valahányszor a háromszor megújult háborúban veszve latszott ügye, a pápa közbenjárásával, — ki szívesebben látta volna, ha Mátyás a török ellen fordul — feltartóztatta a végleges döntést. 1482-ben azonban Mátyás, megunva a fordulatokat, hadaival elárastta Ausztriát és Stajerszágot. Frigyes elvesztette hercegsége legnagyobb részét Bécseszel együtt, melyet a magyar király egyik székhelyévé tett. Bécs elfoglalása legmélyebb megalázása volt Frigyesnek és a Habsburgoknak, a kik megérték, kétségbe estek e család jövőjén a Duna mellett, és a híres öt betűt, a császár kedvenc mondásainak kezdetét, az A. E. I. O. U.-t, különböző variációval így magyarozták: Alles Ernste Ist Oesterreich Verloren.

Talán kellenél többet foglalkoztunk Mátyás haborúival. De ezek annyira képezik Mátyás elemét — ki e tekintetben is még háborus korának behatása alatt állott — s a mellett oly okozati összefüggésben vannak belkormányzatának némely ténykedéseivel, pl. az állandó katonaság és állandó adó behozatalával, hogy ezeket egyenesen fegyverei nagy tulsúlyának, a mit épen kimutattunk, feltételei gyanánt tekinthetjük.

A belkormányzat terén Mátyás nevéhez fűződik a hadiszervezet reformja, nevezetesen az állandó hadsereg alkotása. Az Anjouk által életbeléptetett banterialis rendszer már nem bizonyult czélszerűnek e korszakban. Különben is gyakorlatlan és nehézkes lévén, a mellett helyhez és időhöz kötve, az urak kényétől függve és csak védelemre alkalmas: nem

vált be Mátyás kombinált terveinek kivételére. Ehhez járult még más ok, mely a régi nemesi és jobbágyhadakat az ő elavult mivótukban hasznavehetetlenné tette, és ez: a puskapor feltalálása és hadi célokra való alkalmazása. A hadakozás mesterséggé és művészetté vált, a melynek csak állandó szolgálót tevő seregek felelhettek meg. Az oszomanok is ezen művészetnek köszönheték eredményeiket. Ők valának e téren Európa mesterei; tőlük vette át az állandó hadsereg mintáját először VII. Károly, francia király és 20 évvel később, 1465-ben Mátyás, magyar király. Már atyja fogad ugyan zsoldosokat, előbb a saját költségén, majd az országnak e czélra megszavazott pénzén; de állandó, rendes hadsereget Mátyás állított, olyat, mely ugy a török janicsár gyalogságnak, mint a spahi lovasságnak megfelelt: a gyalog fekete sereget s a lovas huszárságot, mely rendes zsoldot huzva, a király parancsára hallgatott. Támadó háborúban csak ilyen seregnek vehette hasznát. Ennek szaporítására mindent elkövetett. Midőn az országgyűléseken magának segélypénzt szavaztatott meg, a rendeket ellenajándékol az illető évekre a felkelés terhe alól felmentette, minek halála után az lett következménye, hogy a hadi gyakorlatoktól és harcoktól elszakított nemesség hazáját megvédeni képtelenné vált. De ezért nem Mátyás okoljuk, hanem a jagellói kor nyomorúságát, mely nem lévén képes eltartani Mátyás állandó seregét, megint az urak jóindulatára szorult.

Hogy zoldos hadseregének ellátása, fényes udvartartása, melyről egykor szemtanúk mesés fejegyzései maradtak reánk, a kincstár jövedelmeinek fokozását is feltételezte; természetes. Szerzett jövedelmet, évenként oly nagyot, a melyről elődei nem is álmodtak, a melyre közvetlen utódai csak ábrándjukban, mint valami mesebeli kincsre, gondolhattak vissza.*) Kötődése e téren abban áll, hogy minden rendelkezésére álló kútforrást kiaknázott. A közigazgatási viszonyoknak Mátyás kora nem volt ugyan kedvező, mert épen azon államokkal háboruskodott hosszasan, melyekkel azelőtt Magyarország legélénkebb volt közlekedése. De mennél mostohábbak voltak a körülmények, annál inkább igyekezett Mátyás mindent megtenni, mi által az ipart és forgalmat gyarapíthatta. Azért a városi lakosok üzleteit kedvezményekkel, szabadalmakkal mozdította elő; a belföldi nyomasztó, törvénytelen vámonkat eltörölte, a harmin-

*) L. Csánki Dező: „I. Mátyás udvara.“ Századok. 1883. 784. l.

meg. Mikor rossz volt, sokszor mondogatta neki, hogy csak a jókat veszi magához az Isten, a rosszakat nem szereti.

De azért ő nagyon szerette a leánygyermeket. Az ő számára gyűjtött, takarékoskodott. De lehetett is miből, mert akkor még csak ő volt a városban az egyedüli kereskedő. A boltjába ugy jártak a népek, mint valami bucsujárásra. De nem is esalt meg soha senkit egy fillérrel sem. Nem volt hamis a mértéke. Jól kiszolgált mindenkit.

Becsületesen szerzett garasok voltak azok, a mik lassankint megsaporodtak a vasas ládában.

A fényes, koronás tallérok szaporodtak. Ilia is szépen növekedett. Magas, karesz leány lett belőle. Haja fekete volt, mint az ébenfa. Szeme két ragyogó, fekete csillag. Keskeny szemöldöke fekete szivárvány. Az arca hamvas fehér, mint a márcziusi hó. Az ajka pedig, mint a meghasított cseresznye.

Ő rá nézett a vagyon. Ő volt az egyedüli örökös. Csak az busította az öregot, hogy nem volt hozzávaló ifjú a városban. Pápiának vagy kálvinistának nem akarta adni a lányát, mert akkor csakugyan kivesszék volna a görög vér. Nem akart görögbe ojtott kálvinista unokát ringatni az ő öhiü térdén.

Azt akarta, hogy még életében rendbe hozzon mindent. Gondoskodni akart vöről is. Elővette a tollat és levelet kanyarított azzal a régi cyril betűkkel egyik bácskai rokonához, kinek több fia volt.

„Kedves Györgye. Ha nincs e lenedre, Száva fiadat küldd el hozzám. Nekem nincs fiam, csak leányom. Ha jól viseli magát, megalapíthatja a szerencsését. Ha ugy látom, fiambul fogadom őt. Bogisevics Milosz.“

A levelet azután két hét múlva Bácskában olvasták.

ezadot czélszerűbben szabályozta. Nagy előnyére vált a belforgalomnak, hogy ama rablóváratok, melyeknek apró zsarnokai karvalykép csaptak le fészkeikből az utazó kereskedőkre, a békés városokra, egyenkint megvívta, lerontotta s az utak biztonságát helyreállította. A külkereskedésnek Morvával, Sziléziával, Milanóval, Florenczel, amott foglalásai, emitt barátságos viszonyai által új utakat nyitott. Florencznek, Boroslónak, stb. az országban szabadalmakat biztosított.

Mennyire gondoskodott Mátyás a városok adóképeségének fokozásáról saját maguk és a kincstár érdekében és mennyire igyekezett a cseh háború okozta sebeket, melyek az ipart és kereskedést érték, behegészteni, mutatják pl. Kőrmezbánya városának levéltárában is meglevő kibocsátványai, szabadalomlevelei. A 7 bányaváros kérésére Mátyás 1470-ben, május 3-án Budán kelt privilegiumában felmenti őket a királyi kincstár új adója alól. 1474-ben a város megbízásában Langsfelder János polgár és Magister Fülöp, városi jegyző jelennek meg a király előtt boroszlói táborában. Mátyás kérésükre megengedi, hogy a kőrmezieiek a város piacán új árucarnokot állíthassanak fel, melyben az idegen kereskedők portékáikat a szokásos illetekkel teljesítése mellett szabadon árulhatják. 1479-ben február elején a király Kőrmezbányán volt és elégedte az itteni bányamivelőknek hat évre azurburát, vagyis bányaadót. Az eredeti oklevél Kőrmezőn kelt, Sz. Balázs napján s Mátyás saját keze aláírását viseli. Ugyanígy a selmezieiek kérelmére, kik arról panaszkodtak, hogy szabadalmi leveleik 37 évvel azelőtt a huszita betörések folytán elétek, s mostan már szabadalmaikat az országban senki sem akarja tekintetbe venni, régi kiváltságait megerősítette és biztosította. 1481-ben a bormérest szabályozta a bányavárosokban, kapcsolatba hozván az arra való jogot a bányamivelés gyakorlatával. Kőrmezőn kötelezte a bányapolgárokat, hogy hetenkint legalább két aranyat fordítsanak bányamivelési célokra. Beatrix királyné is mindent elkövetett, hogy az akkoriban már igen sok bajjal küzdő bányaiport ismét jobb állapotra emelhesse; de kénytelen is volt vele, mert a bécsi udvartartás költségei roppant sokat felemésztettek.*)

(Folyt. köv.)

*) Az ide szóló adatok Križsko Pál: „A kőrmezői régi kamara és grófjai“ és Fécsh Antal: „Alsó-Magyarország bányamivelésének története“ című műveikben részben már fel vannak dolgozva; ép ugy Kachelmann J. Geschichte d. ung. Bergstättle cz. művében.

Erre három hétre pedig a rácz fiú is megjött. Csak hogy látta nem találta már otthon, mert elszökött a református tiszteletes ur fiával és meg sem állt Debreczenig. Ott pedig bekötötték a fejét és csak olyan kálvinista menyecske lett belőle, mint más. Az ura kedvéért maga is kálvinista lett. Kapott is egyszer tőlük Bogisevics levelet, hanem mikor elolvasta, mérgében hanyatesett székestül. Jó szerencse, hogy nyakát nem törte, mint Éli, a bibliai főpap. Azután pedig olyan levelet irt nekik vissza, hogy maga is megbánta.

„Te hitehagyott, Ister tagadó asszony-személy! Megtagadtad az apaid hitét, én megtagadtalak téged. Ha azért hagytál el öreg napjaimra, hogy mivoltodból kivetközzél, jobb lett volna, ha hirt se hallatsz magad fölöl. Inkább szerettem volna az én kedves gyermekemet a temető ölében tudni, mint egy istentelen, pogány karjai között. Nem ismerlek többé gyermekemnek. Füleimet bedugom hangod előtt. Maradj magadnak. Ha te neked kedvesebb ő, legyen a tied. Hagyj engem meghalni békén az éni megsebzett szívemmel, ki rosszabb voltál a házamat őrző ebnél, mert ez, ha megütöm, nem hagy el, hanem megnyalja kezemet. A ki pedig a szemem fénye voltál, te, meg tudtad tenni.“

És nem gyűjtötte többé a koronás tallérokat, a fényes buszasokat. Becsukta a nagy, vasas ládát, a kulcsát pedig bevetette a parakba, hogy soha többé ki ne nyithassa. Mikor meghalt is, ugy kellett felfoszogtatni. Csak a gyerekekhez vonzódtott egy kisse. Ámbár a szegény fiúnak sokat el kellett tűrni a zsémbes, öreg görögötől, a ki veszekedő természetűvé vált azóta.

A leányáról pedig nem hallott többé semmit. Olykor-olykor felámadt a vágy megkérgesedett szívében, hogy legalább

Budapest, 1890. június 20-án.

— Napfogyatkozás a fővárosban; a Gellért-hegy tetőjén; a citadella vége; pártviszoly a negyvennyolcasok között. —

Kimentem a Gellért-hegyre. A kíváncsi nézők egész tömege iparkodott már aklor felfelé a keskeny gyalogúton; a ki pedig már fenn volt, egész kényelemben tette magát, várván, mikor homályosul el a nap ragyogó orcája. Végre felértem. Fenséges látvány a jutalma annak a fáradságnak, melybe az ide felgyalogolás kerül. Az egész főváros belátható innen. Ellátni egész a közeli falvakig, hol a rózsaszínű ég szürke vegyületben olvad össze a fekete földdel. Innen tűnik ki impozáns fenséggel a főváros nagyszerűsége. Ide nem hat a zaj; az alant tovaördülő hintók robogása elvész a rémítő esőndben, a mig felfelé törekszük. Csak a gözhajók éles fütyje hasítja néha a levegőt. A Duna komoly méltósággal hőmpölyög tova kanyargós medrében. Sima tükrén téngező a napsugár, melyet a hajók tarkítanak, mint apró sötét foltok. A kék víz közepéből megragadó búvájjal emelkedik ki a Margitsziget sötét zöldje. A lánchidon járó-kelő kocsik csak apró pontocskáknak látszanak.

Akkor lep meg igazán a fenséges látvány, ha tekintetünket a város felett hordozzák végig. Az egyenes Ferencz-József rakpart ház-sora élénk világításban, mig távol Kőbánya és Újpest felé a homályos szürkésből alig bontakozó házak. A lipótvárosi bazilika kupolája hatalmasan emelkedik az ég felé. Csak innen tűnik ki valóban a torony magassága, mig ha alatta elmegy az ember, alig látszik magasabbnak a körülötte fekvő négyemeletes palotáknál.

Kíváncsian lestük a napot. A kormos tüveg nek jó keletjük volt. Szabad szemmel senki sem meréselt farkas-szem nézni a sugarak koronás királyával. A hatalmas fényzőn, ha csak egy pillantást is vet belé az ember, vakká teszi az embert ugy, hogy jó félóraig nem lát mást, mint vörös, majd zöldes fényességet, mely sötétebb a fekete éjszakánál. Végre megpillantottuk a nap közelében a holdat. Ez lassacskán haladt jobbról balra. Tizenegy óra felé ugy nézett ki a nap, mint egy szeles pengéjű sarló. A fényesség megszappant és a világítás homályosabb és vörösebb lett. Azután ismét növekedni kezdett. Tizenkét óra után már egészen elcsátta a hold és a nap újból tisztán és üdén ragyogott le a fővárosra.

A citadella kopasz falaival némán meredt a távolba. Ezek miata a kopasz falak miatt már sok szóváltás történt. A képviselőházban többször még is interpelláltak a minisztert, hogy azok a lőrésék még mindig fenyegetőleg néznek a fővárosra. Hiába mondta a honvédelmi miniszter, hogy azok az ágyuk nem sülnék el, a zűgölgés csak tovább tartott. Egyszer aztán valaki az illetékesek közül észre vette, hogy a Svábhegy jóval magasabb a Gellérthegynél s onnan igen könnyen el lehetne hallgattatni a citadella ágyuit. Ha már ugy se vehetik hasznát, Isten neki, legyen a fővárosé. Nem fogja tehát emlékeztetni a fővárost ez a gyászos emlékü citadella a szomorú idökre. Kivo-

csak egyszer láthatná. Talán már azóta kis unokája is van, a ki már gagyogni is tud. Könybe lábadt a vén görög szeme, de azután erőt vett magán, mert fanatizmus minden felülkerekedett.

Ugy élt napról-napra, mint egy csendes örül. Elővette az imádságos könyvét és végigmormolta belöle az imákat. Mikor végire ért, előkezde újból. És így tartott ez mindennap. Az egyhangúság mogorvává, rideggé tette őt.

A szeg IIának fia is született azóta. Ezt is megírták az öregnek, de az nem tudott róla semmit, mert a rácz fiú elfogott minden levelet attól tartván, hogy még kikülkölhetnek és a vagyonból ő kimarad.

Ilia azt hitte, hogy majd ez a gyerek nyeri meg azt a bosszúat, a mit tőle megtagadott az apja. Fel is készült, hogy elmennek hozzá látogatóba. De már csak temetésre érkeztek. A vén görög meghalt bánatával, gyűlöletével. Haragos szívét lezárták a hideg kökeresztel a kis görög temetőben.

És az utolsó görög után bezárták a temető kapuját. Nem is ástak ott többé senkinek örökös lakást.

De Ilia boldog volt az ő kis fiával. Nem fogott rajta a vén görög gyűlölete; mert a Mindenható nagyobb erővel ruházta fel a szerelmet, mint a gyűlöletet.

A lévai főgimnáziumra.

Itt, hol jársz, ifjú, hajd in vérzapor özőlött; Még mikor a jelszó harc vala s állati jog. Most, hogy templomká szentelte a béke malasztja, Műveltségünk ek sarkköve lett ez a hely. Intlek azért, ifjú, vésd jól lelkedbe e két szót, Vésd lelkedbe, kövesd ez: az erény, tudomány. (Léva, 1890. jun. 17-én.)

Cserei József

A mi kis városunk.

A város naplójából kijegyezt: Egy lévai krónikás.

IV.

Az utolsó görög.

Valamikor görögök is laktak a városban. Kereskedő nép volt egy szálíg, ép ugy, mint most a zsidó. Régente sokan voltak, ma már egy sincs közülök. Csak a Kalvária-hegy lábainál nyugvó görög temető emlékeztet rájuk. Má valamennyi ott porlad az alatt a néhány ölnyi domb alatt az omladozó kökereszt tövében. Lassan-lassan kivesszett az egész faj, mint a száradó fa, mely valamennyi levelét a sárga avarra bizza. Mintha nem lett volna Isten áldása rajtuk, pedig szorgalmas volt apraja-nagyja. A bójtót jobban megtartották, mint akármely más felekezetből való. Hamvazó szerdától husvétig nem volt az asztalán egyéb heringnél, krumpliról, meg savanyu káposztánál. Imádsággal kezdtek és imádsággal végeztek mindent.

De hiába, a temető csak telt, csak telt. És ök nem szaporodtak. Némelyik azt mondta, hogy nincs templomuk, nincs papjuk, azért nem fog rajtuk az Isten áldása. Egyik-másik minden vagyonát az építendő templomra hagyta, de mikor behunyta szemét, a rokonok elperelték a templomtól a vagyont. És ugy nem épült fel soha a görögök temploma. Az Ur Isten nem jöhetett közéjük lakni és ök elpusztultak egytől-egyik.

Nyelvükre nézve ráczok voltak, csak a vallásuk volt görög. De a nép azért csak görögnek hívta őket.

A legutolsó volt köztük Bogisevics Milosz. Szép, nagy kőháza volt az uri-utczában a sarkon. Volt szép felesége, egy fia, meg egy göndörfürtü kis leánya. De jött a nagy kolera, egyik nap a feleségét, másnap a fiát temették. Csak leánya, Ilia maradt

nul onnét az őrség; elviszik az ágyukat, melyek bár csakugyan nem sülték el, de azért folyton a város legelénkebb pontjai felé voltak irányozva. S ha egy ágyú mégis elszült, az összes kaszárnyákban megfújták a riadót s a katonaság azonnal megszállotta a közlekedési vonalakat, mint az egy ízben, egy véletlenül (?) elsült ágyú következtében meg is történt. A főváros valószínűleg lebontatja. Hogy mit építet a helyére, arról még terve sincs.

Az itt rekedteket élénken foglalkoztatják a most a függetlenségi párt kebelében felmerült viszálykodások. Nem is beszélnek egyébről. Szentkirályi Albert a most megjelent politikai művében kárhoztatja a párt eljárását. Ezért aztán összeült a konferencia, mely összesen nyolcz vagy tíz tagból állott és Szentkirályi tapintatlan eljárásáért dorgatóriumra lett néelve, alias ki lett közsítve. Azt is régóta rebesgetik, hogy a mérsékelték egészen különválni akarnak a szélső elemektől. Azt pedig egész bizonyosan veszik, hogy mire újból beállanak az őszi ülések, a párt egészen átváltozik, sőt mi több, új pártalakulások vannak kilátásban, mert az ellentéteket igen bajos kiegyenlíteni.

Általában pedig a függetlenségi párttal azok akarnak szakítani, kik bele akarnak menni a delegációba, mert addig — úgy mondják, — a párt nem kormányképes. Ha a kiegyezést nem fogadják el, sohasem aspirálhat arra, hogy kebeléből fog miniszter kineveztetni. Már pedig a párt csakugyan nem akar a delegációba bele menni.

A kiegyezés ellenségei csak azt hangoztatják, hogy „közös lónak . . .” stb.

Fővárosi levelező.

Különfélék.

Lapunk jövő számával befejezzük X. évfolyamunk első félévét. Előfizetést nyitunk a „Bars” II-ik félévére. Tisztelettel kérjük előfizetőinket, hogy előfizetéseik megújítása iránt a hét folytatán intézkedni sziveskedjenek, nehogy a lap szétkülésében akadályok merüljenek fel.

Helyben az előfizetések eszközölésével a lap kihordója bizatik meg; vidéki előfizetőink részére pedig postautalványt mellékelünk.

A főgimnázium ügye, mely már évek óta végeleges megoldásra vár, ismét egy döntő lépéssel előbbre jutott. A közgyűlés ugyanis elhatározta, hogy a város evenként 1500 frttal járul a főgimnázium fenntartásához azon kikötéssel, hogy a tandíjak felett szabadon rendelkezik. Ezen ügyben a gimn. bizottság, a főispán jóakarata által támogatva, a legközelebbi tisztelgenni fog a közoktatásügyi miniszternél.

Hymen. Ifj. Zaffiry István, a lévai kir. járásbíró albirója, e napokban váltott jegyet Füzéren Pehán Margit kisasszonnyal. — Boldog meglepedést kívánunk az új jegyeseknek!

Utczáink kövezése a megvalósulás stádiumába lépett. A legutóbb tartott városi közgyűlés elhatározta, hogy a fő-utca s ezt követőleg az országút mentén eső utcák lehetőleg még ez év folyamán járdákkal látassanak el. A járda-építést — mely kockázatokból lesz rakva, — már a legközelebb megkezdni a vállalkozó.

Érettségi vizsgálatok. A lévai főgimnáziumban a szóbeli érettségi vizsgálatok e hó 26. és 27-én lesznek megtartva. Wiedermann Károly, kir. tanácsos, pozsony-tankerületi kir. főigazgató, e napokban érkezik körünkbe, hogy a vizsgálatokon jelen legyen.

A szélaknai, üresedésben levő plebániát, mint értesülünk, — Litassy János, Hodrusbánya közszeret- és tisztelben álló plebánusa nyerte el. Új plebániáját az érdemes kinevezett julius elején már elfoglalja. — Meg vagyunk győződve, hogy az elődje által életre keltett, nagyszabású faragó-iszola benne mesterére talál, s a nép jóléte érdekében nemes hévvel karolja fel a jó ügyet. — Szívünkben üdvözöljük őt ez alkalommal!

Évzáró vizsgálatok. A paulai Szt. Vinczéről nevezett irgalmas nővérek vezetése alatt álló leányiskolában és övodában az évi vizsgák f. hó 23., 24. és 25-én, a délelőtti és délutáni tanórákban lesznek megtartva. A vizsganapok alatt a kézi munka- és rajzkiallítás az érdeklődők által szintén megtekinthető. — E hó 25-én, délutáni 3 órakor lesz az iskola záróünnepélye, melynek érdekes műsora bizonyosan élvezetes s. órákozást fog nyújtani a tanügybarátoknak.

Gyászír. Péter Ágoston, Boleman János lévai gyógyszerésznek ipja, e hó 12-én, életének 86-ik évében, rövid szenvedés után elhunyt Halacsan. A jó atya- és nagyatának ravatalát öszinte fájdalommal vették körül gyermekei és unokái. — Nyugodjék békében! — A mély gyászba borult rokonság a boldogult haláláról a következő gyászjelentést adta ki: „Alulírottak a maguk és az egész rokonság nevében megtört szívvel jelentjük a szeretőt, felejtethetlent, jó atya, ipa és nagyatya Péter Ágoston úrnak, f. hó 12-én éjjeli 1/2 órakor, rövid szenvedés után, életének 86. évében bevővetkezett gyászos elhunytát. A boldogultnak hült tetemei f. hó 14-én d. u. 1/4 órakor fognak a halacsi sírkertben örök nyugalomra tétetni,

mely végtisztességtételre rokonok, barátok és ismerősök szomorúan meghívataknak. Halacs, 1890. június 12-én. Áldás és béke hamvaira! Péter Ágoston úrnak, Boleman Péter úrnak, Péter Irma férj. Neumann, Péter Stefánia, férj. Rothbauer, mint gyermekei, Boleman János, Neumann Ágoston, Rothbauer Ferenc, mint vejei. Boleman Árpád, Attila, Aladár, Ágnes, Sárka, Adorján és Aurél. Neumann Lenke, Zoltán, Anna, Ernő, László és Sándor. Rothbauer Ferenc, O tó, Theodor és Stefánia, mint unokái.

Honvédek kitüntetés. Nagy kitüntetés érte a magy. kir. honvédséget. A király, a ki legutóbb nagyon meg volt elégedve a honvédség gyakorlataival, kiadta parancsban, hogy ezentul honvéd-diszörtség is legyen budai palotája előt. Hír szerint e hó 23-án vonul fel az első honvéd-diszörtség a királyi palota elé, hol eddig csak a cs. és kir. közös hadsereg tett szolgálatokat.

A gyűrűs napfogyatkozás e hó 17-én derült és felhőtlen időjárás mellett nálunk igen szépen s tisztán volt látható, volt is kelete a bekormozott üvegnek. A napfogyatkozás délelőtt 1/4 tíz után kezdődött. A hold e napon földközeli pályáján éppen legmesszebbre levén a földtől, nem földhette el teljesen előlünk a napot s így nem is volt teljes sötétség, hanem a napból látható maradt egy keskeny gyűrű, mely a hold szélein túl világosságot vetett a földre. Az elsőtetés azonban így is jelentékeny volt. Nálunk a napnak 56%-ja sötétedett el. A napfogyatkozás maximuma 10 óra 59 perczkor volt s déli 12 óra 24 perczkor az égi látványosság véget ért.

Megbokrosodott szerkesztőség. Székesfehérvárott „A magyar ifjuság rózsafüzere” cím alatt Kálmán Károly főcéliskolai és Kalocsay Alán főgimnáziumi, a „Pesti Hír”-ap” szerint, hittanárak szerkesztése mellett vallásos irányú, havi füzetek jelennek meg, a melyek a műveltebb ifjuságnak vannak száma. Hogy ebben a „műveltek” nek szánt lapban mi mindent irnak össze a szerkesztők és tinta-özönrel hogan festik meg feketébőre az ördögöt, a melytől legfeljebb a társ-szerkesztők félnek, — ahoz semmi közünk. Mi csak azt sajnáljuk, hogy az egyik szerkesztő, Kalocsay Alán, lévai ember, derék, ép elméjű szülők gyermeke s mint ilyen odaadja nevét egy olyan irodalmi műsárgat tartalmazó lapnak, a melyben egy irodalmi közlemény után, — a mely ugy tartalmát, mint nyelvzetét illetőleg a magyaros, erővel teljes Aranyt ajánlja költőink közül, — a szerkesztő a következő megjegyzést fűzi: „En nem ajánlom Arany János ma már Tatár Péter ponyváján hever; oda való, de még oda sem jó. Őt csak egy esztelen, felekezeti hüho dobta fel, porába került. K. K.” — Azt hisszük, az ilyen gyöngye elméjűség nem szorol bővebb kommentarra.

Munkakiállítás. A lévai ipariskolában e hó 15-én volt a tanulók által készített munkák, rajzok s írásbeli dolgozatok kiállítása, melyet a közönség egész napon át sűrűen látogatott. Kiállított összesen 61 tanuló, kik közül — a szakértőkből megalkotott bíráló bizottság véleménye alapján — pénzbeli jutalmat nyertek: Fityka Samu, Farkas István, Vajda Gyula, Szabó János, Mátéffy Gáspár, Grozner Gusztáv 2—2 frtot; — Kosztolányi Rezső, Matu'a Gyula, Kraics Ignác, Berényi Lajos, Marmorstein Jónás, Nyiredy Géza, Zsiak András, Arany Árpád, Mátéffy Vilmos, Klacsmanyi Lajos és Schmidt Keresztély 1—1 frtot. — Dícsérő oklevelet kaptak: Vojácsék János, Sellinger Rezső, Szirovi Károly, Borbély Vendel, Cseh János, Feszbaum Antal, Tók Joel, Bella Antal, Tatárk Ede és Jaksics József. — A tanítótestület által viselt és szorgalomért ki lettek tüntetve: Sefcsik Gyula, Jaksics József, Kraics Ignác, Mészáros László, Krausz Miksa és Szabó János; — rajzból megdícsértettek: Nyiredy Gyula és Jánossy István.

A vihnyeifürdőt — a hozzánk beküldött névsor szerint — e hó 15-éig 238 vendég látogatta meg.

Időjárásunk aprilisi szeszőye-kedéssel járja a boldogját. Az egész elmúlt hét süvítő őszi szellel folyt le, mely hétfőn és kedden oly mértékben lehűtötte a levegőt, hogy fagytól tarthatunk. Szerencsére etől a c-apsól megmenekültünk; csak az über-eziherek nyári álmát zavarta meg egy kissé az abnormis időjárás, mely azóta sem akar visszazökkenni a rendes kerékvasába. Derű és boru gyors egymásutánban váltogatták egymást s nem volt nap, hogy esőnk ne lett volna: ha ez tovább is így tart, akkor a gabonaterméshez kötött reményeink nagyon illuzóriusokká válnak, mert a rozsa már most is nagy mérvben terjed az országban, a mi a buza termény-minőségének miandenesetre rovására lesz.

Országos népszámlálás lesz tudvalevőleg az 1890. évi IX. törvényezikk értelmében a jövő év elején hazánkban. Ennek előkészítése végett a belügyminiszter most cbrandelte a házak számozását az ország összes városaiban és községeiben egészítsék ki, vagy a hol még eddig a házak egyáltalában nem voltak számozva, ott a számozást pontosan hajtsák végre. A népszámlálás alapját ugyanis a házak számozása fogja képezni, a mennyiben a ház-szám fog elenőrzésül szolgálni arra, hogy a népszá-

mlásból semmiféle épület és lakója ki nem hagyatott.

Katona-diszpolgár. Miskolcz város törvényhatósági bizottságának közgyűlése Musitzky Luceziné és kir. századost, a miskolczi házi ezred tisztikarának egyik derék tagját, egyhangulag és nagy lelkesedéssel a város diszpolgárai közé iktatta. A századosnak nagy érdemei vannak Miskolcz város szépítése körül.

Peronospora-fecskendő verseny. Az orsz. magyar gazdaági egyesület, tekintettel arra, hogy a peronospora viti-cola nevű szőlőpenészgomba nagy mérvben terjed, óriási károkat okozva a szőlőültetéseken, a védekezés czéljaira alkalmas fecskendők részére díjazással egybekötött versenyt rendez. — A verseny, melyre a hazai és külföldi gépgyárosok nagy számmal jelentettek be fecskendőket, folyó hó 28-án, a keszthelyi m. kir. gazdasági tanintézet szőlőjében fog megtartatni. Az érdeklődő közönség, a mely a keszthelyi szállodákban ott tartózkodása idejére kényelmes ellátásban részesülend, f. hó 28-án, délelőtt 9 órakor indul a tanintézet igazgatósági irodájából a verseny színhelyére. — A versenyen állandijak kerülnek kiosztásra, a jury a földmívelési miniszterium, az orsz. magyar, a zalamegyei és a keszthelyvidéki gazdasági egyletek kiküldötteiből, a gazdasági tanintézet szaktanáraitól alakult. — Az orsz. magyar gazdasági egyesület ezuton is felhívja az érdeklődő gazdaközönséget a versenyen való részvételre, a hol egyszersmind a szőlőtermelőknök alkal-muk fog nyulni a peronospora elleni védekezés gyakorlati elsajátítására is. — Részletesbb felvilágosítással bárkinek szolgál az országos magyar gazdasági egyesület titkári hivatala — Budapest „Köztelek.”

Helyreigazítás. Lapunk mult számának 3-ik nyilvált-terü közleményébe értelemzavaró sajtóhiba észszott be. Helyesen így lett volna: „ . . . nem volt szándékomb megsejtteni.”

RÖVID HIREK. — A régi egyfórintos államjegyek érvényessége már csak néhány napig, július 1-ig tart. Igyekeznii kell tehát szabadulni tőlük. A mi nem is olyan nehéz. — **A sáska veszedelem** most Zemplénvármegyében ölt komoly jelleget. Sárospatak környékén a sáskák milliói 200 holdnyi területet leptek el. — **Nyitra vármegyében** az a hír, hogy Thuróczy Vilmos, ottani törvényszéki elnök lesz a vármegye főispánja. — **Athelyezés.** Az igazságügyminiszter Rakovszky Imre verebélyi járásbíró-sági irnokot az esztergomi járásbíróshoz helyezte át. — **Megbízás.** A földmívelésügyi miniszter Juhász Bálintot a verebélyi járásra nézve az állandó gazdasági tudósítói tiszttel bizta meg. — **Pozsonyban,** e hó 16-án éjjel polgárok és katonák között nagy és véres verekedés volt, melyben mintegy 70 katona vett részt. Két polgári embert halálra sebeztek; több katona megsebesült. — **Karlsbadban** augusztus első hetében, hír szerint, találkozás lesz Caprivi, gróf Kálnoki és Crispi külügyminiszterek között. — **Mária-Valéria** főhercegnő, a tennálló szabályok szerint, e hó 16-án, Bécsben a hofburg titkos tanácstermében mondott le a trónöröklési jogról.

Gutwill Karolyné hirdetésére felhívjuk t. olvasóink figyelmét.

APRÓSÁGOK.

— Rovatvezető Zuhany. —

Számító férj. Feleség: De édes férjem, nem sajnálhat 100 forintot kiadni, hogy nekem ezen gyémánt-gyűrűt megvegyed? — Férj: Oh dehogya! Gondold csak meg, mennyit megtakarítok azzal, hogy ezentul nem fogsz annyit keztyűt elszagtatni!

Különbség. Biró: Mondja csak tnu, mennyire lakik ön a pilikamérsztől, a hol a verekedés volt? — Tann: (gondolkozás után): Hogyan tetszik érteni: ha oda megyek vagy ha vissza jövök?

TANÜGY.

Értesítés.

A helybeli főgimnáziumban az érettségi vizsgálatok szóbeli része f. hó 26. és 27-én, a tanulók kizárásával, nyilvánosan fog megtartatni.

Léván, 1890. jun. 20.

A főgimnázium igazgatósága.

KÖZÖNSÉG KÖRÉBŐL.

I.

Köszönet nyilvánítás.

A „Stefánia-árvaház” részére legújabbán adakoztak: a lévai uradalom 4 méter tűzfát, Komzsk Lajosné urnó ruhaneműt, Kovácsik Samuné urnó többféle ruhaneműt és töpörtyüt s Faith Gyulané urnó burgonyát voltak kegyesek adományozni.

Fogadják a kegyes adakozók az árvák halás köszönetét!

Léva, 1890. június hó 20-án.

A „Stefánia-árvaház” gondnoksága.

II.

Magyar ember diadala Bécsben. Budapesti levelezők a következőket írja: „Nem rég volt alkalom eda mutatni arra, hogy a magyar ember, ha intelligenciával és érellyel bír és nem fél a munkától: mily magas polczra képes emelkedni még hazájától

távol is és hogy Bécsben a legnagyobb és leg híreseb üzleti telepek egész sora magyarok kezében van. Nem mulasztatom el hazánkfiák figyelmét ismét egy ily üzleti telepre felhívni, mely rövid 9 éves fennállása óta magához hódította Ausztria-Magyarországnak legelkelőbb vevőközönségét. Ez Schleifelder Ottó győri születésű hazánkfi, a nagy eszszárvarosnak ma már legelkelőbb és legkeresettebb látszerése, kinek díszes és meglekintésre érdemes üzleti telepe Bécsnek legelénkebb pontján, a Graben-on a híres Péter-templom szomszédságában van. Simor herceggímás, ki már évek hossza sora óta nála fozdai szükségleteit látszerészetii ezikkben, legutóbbi látogatása alkalmával avval bucsuzott el Schleifeldertől, hogy „Valóban örülök, hogy az az üzlet, mely legjobban képes kielégíteni és ezikkben való szükségleteimet, magyar ember kezében van.” De nemcsak ez az egyedüli kitüntetés a mi hazánkfiák érte, mert eltekintve attól, hogy az intelligensebb polgári osztály csaknem kizárólag itt fedezi szükségleteit, ez üzlet körülbelül 200 herceget (közülük több főherceget) és mintegy 200 főnemest számít vevő közé. Schleifelder kitünő gyakorlati tapasztalatait a kü földön szerezte. Közudomású, hogy 13-szor beutazta Európát és 7 évig volt a legnagyobb párisi látszerészetii ipartelepek egyikének munkatársa. Hazánkat már 16 évvel ezelőtt hagyta el, de azért nagy előszeretettel és oly jól beszél magyarul, mintha mindig Debreczenben élt volna. Szállítója Bécs város hatóságának, a legutóbb vasutnak, az udvari könyvtárnak számos tekintélyes intézetnek és számos ezred tisztikarának, melyeknek az utolsó évben meglepő mennyiségű tábori látesívet szállított. Legutóbb több oldalról történt felszólításnak engedve, bevezette a részletlészre való előnküsitést is bizos állásban levő egyének számára. Rendkívül fontos az a körülmény — és ezt különösen ajánlom a Bécsbe utazók figyelmébe — hogy üzletében mindazoknak a szeméi, kiknek szem-üvegre szükségük van, e czéla készített és szabadalmazott készületek által a legnagyobb pontossággal vizsgáltnak meg, az oly egyének számára pedig, kik a vidéken laknak, eyszerű levélbeli megkeresésre a legszivesebben küld oly könnyen érthető utmutatót, mely szelint a legnagyobb könnyúséggel választható ki a megfelelő üveg. Schleifelder, tekintve magyarországi vevőnek nagy számát, magyar levelezőt tart-irodájában és így mindazoknak, kiknek szemüvegre és látszerészetii ezikkre szükségük van, csak azt ajánljuk, hogy ha Bécsbe utaznak, ne mulasszák el Schleifeldernek Graben 22. sz. alatti díszes b-rendezésű üzletét felkeresni, a kik azonban ezt nem tehetik, azok hozzássák meg maguknak a czég legújabb és érdekes képes-árjegyzékét, melyet ingyen és bérmentve kaphatnak meg.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

A „Pesti Hírlap” a magyar olvasó-közönség kedvenc lapja, azzal a hírel lepi meg előfizetőit, hogy a jövő félév folyamán rendkívüli díszszelkiállított naptárt fog nekik karácsonyi ajándékkul küldeni; oly naptárt, melynek bő szépirodalmi részét legjelesebb írónk szolgálatjái a régi és az új gárdából s mely tulajdonképpen naptári részével is felül fogja mulni az eddig megjelent összes hasonló évnyomveket és bolti ára legalább 1 frt lesz, míg az előfizetők kivételével 1/2 frt talanul kaphják meg. A másik nevezetes hír, mely a „Pesti Hírlap” olvasóival közöl, hogy az új évű elején megkezdli a hírneves Elie Berthet rendkívüli érdekes, legújabb regényének közlését „Eneketlen örvény” cím alatt, mely regény kizárólagos fordítási jogát a „Pesti Hírlap” szerezte meg. A „Pesti Hírlap” ma már bel- és külföldi eredeti távirati tudósítások, valamint mulattató csevegések, válogatott tárcák, közhasznú közlemények tekintetében kétszetenül az első helyet foglalja el napilapjaink közt s ára mindazáltal negyedévre csak 3 frt 50 kr., egy hóra 1 frt 20 kr., mely a „Pesti Hírlap” kiadóhivatalába (Budapest, Nádor-utca 7.) küldendő, honnét mutatóvázszámokat is szivesen küldenek egész hétig ingyen és bérmentve.

Lévai piaczi árak.

Rovatvezető: Kónya József városkapitány.

Buza: m.-mázsánként 8 frt — kr. 8 frt 30 kr. Kétszeres 7 frt — kr. 7 frt 20 kr. Rózs 7 frt. — kr. 7 frt 20 kr. Arpa 7 frt — kr. 7 frt 50 kr. Zab 8 frt — kr. 8 frt 20 kr. Kukorica 5 frt — kr. 5 frt 60 kr. Bab 7 frt — kr. 6 frt. 50 kr. Lencse 7 frt — 7 frt 50 kr. Köles 4 frt. 50 kr. 4 frt 80 kr.

Nyiltér. *)

I.

Ganz seid. bedruckte Foulders fl. 1.20 bis fl. 3.90 p. Met. (ca. 450 versch. Dessins) — vers, roben- und stückweiss porto- und zollfrei in's Haus das Seidenfabrik-Depot G. Henneberg (K. u. K. Hofliek). Zürich. Muster umgehend. Briefe kosten 10 kr. Por.o.

II.

Nyilatkozat.

A „Bars” című, Lévan megjelenő, hetilap 1890. június hó 1-én és 8-án kiadott 22. és 23-ik számának „Nyiltér” rovatában „Ehrenstein Ignác és neje” aláírással egy hirdetés jelent meg, melyben a kis-töréi, báró Höller-féle 109,**) illetőleg 190 holdból álló haszonbérletet, gazdasági felszerelésével, a rajta levő terméssel és a marha-állomány-nyal együtt jutányosan átadni igérik. — Miután azonban a kérdéses bérletet, mely összesen 367 holdból áll, — négyen, u. m. Ehrenstein Ignác nevével, valamint én nőmmel együtt, olyan — szerződésileg világosan kikötött — feltétellel vettük át, hogy abból albérléthe adni közös beleegyezés nélkül egy talpalatnyi földet sem szabad, — annál kevésbbé abból valamit eladni; miután továbbá az egész gazdasági felszerelés kizárólagosan az én tulajdonomat képezi, — ez uton figyelmeztetek és óvok mindenkit, hogy nevezettek ajánlatát el ne fogadják; velük szemben a kérdéses bérletre nézve jogokat és kötelezettségeket ne vállaljanak, minthogy én és nőm az üyühöz beleegyezésünket nem adtuk.

Ehrenstein Hermann és neje.

*)A „Bars” című, Lévan megjelenő, hetilap 1890. június hó 1-én és 8-án kiadott 22. és 23-ik számának „Nyiltér” rovatában „Ehrenstein Ignác és neje” aláírással egy hirdetés jelent meg, melyben a kis-töréi, báró Höller-féle 109,**) illetőleg 190 holdból álló haszonbérletet, gazdasági felszerelésével, a rajta levő terméssel és a marha-állomány-nyal együtt jutányosan átadni igérik. — Miután azonban a kérdéses bérletet, mely összesen 367 holdból áll, — négyen, u. m. Ehrenstein Ignác nevével, valamint én nőmmel együtt, olyan — szerződésileg világosan kikötött — feltétellel vettük át, hogy abból albérléthe adni közös beleegyezés nélkül egy talpalatnyi földet sem szabad, — annál kevésbbé abból valamit eladni; miután továbbá az egész gazdasági felszerelés kizárólagosan az én tulajdonomat képezi, — ez uton figyelmeztetek és óvok mindenkit, hogy nevezettek ajánlatát el ne fogadják; velük szemben a kérdéses bérletre nézve jogokat és kötelezettségeket ne vállaljanak, minthogy én és nőm az üyühöz beleegyezésünket nem adtuk.

**)E rovat alatt közöltékért nem vállal felelősséget — a szerk.

Léva-Csata Esztergom-Nána.				Esztergom-Nána Csata-Léva.				Csata-Ipolyság.				A vonatok érkezése.			
Állomás	Vegyesvonat		Állomás	Vegyesvonat		Állomás	Vegyesvonat		Lévára:	Léváról:		Állomás	Vegyesvonat		
	2212.	2214.		211.	213.		I.	II.		2211.	2213.		2212.	2214.	
Léváról . . . ind.	5.00	4.10	Bécsből . . . ind.	10. —	8.25	Csata . . . ind.	7.20	1.35	Bécsből . . . ind.	10. —	8.25	Léváról . . . ind.	5.00	4.10	
Alsó-Várad . . .	5.25	4.33	Budapestről . . . ind.	10. —	8.00	Zalaba . . .	7.39	1.54	Pozsonyból . . .	12.33	10. —	Csatára . . . ér.	6.57	5.57	
Nagy-Sálló . . .	5.54	5. —	Esztergom-Nána ind.	5.20	12.20	Ipoly-Pásztó . . .	8.03	2.16	Gyantáról . . .	1.52	10.42	Esztergomba . . .	8.40	7.25	
Zeliz . . .	6.23	5.27	Köhid-Gyarmat . . .	5.47	12.10	Bél . . .	8.17	2.29	N.-Szombatból . . .	5.00	11.30	Vácra . . .	10.39	8.36	
Csata . . . ér.	6.55	5.56	Kéménd . . .	6.07	12.58	Szakállos . . .	8.39	2.49	É.-Ujvárról . . .	3.15	9. —	Budapestre . . .	11.40	9.09	
. . . ind.	7.15	6.19	Bény . . .	6.28	1.12	Visk . . .	9.00	3.08	Budapestről . . .	10.10	11.08	É.-Ujvárról . . .	9.59	1.35	
Bény . . .	7.38	6.35	Csata . . . ér.	3.44	1.26	Ipolyság . . . ind.	5.00	4.10	Vácra . . .	11.08	10.01	Gyantára . . .	12.32	1.35	
Kéménd . . .	7.54	6.49	Zeliz . . .	7.15	2.11	Visk . . .	5.28	4.38	Esztergomból . . .	5.20	12.20	N.-Szombatba . . .	3.53	4.56	
Köhid-Gyarmat . . .	8.16	7.05	Nagy-Sálló . . .	8.22	2.43	Szakállos . . .	5.52	5.02	Ipolyságról . . .	5.00	7.10	Pozsonyba . . .	3.46	4.20	
Esztergom-Nána ér.	8.38	7.25	Alsó-Várad . . .	8.47	3.05	Bél . . .	6.07	5.17	Csatáról . . .	7.10	1.40	Bécsbe . . .	6.09	6.52	
Budapestre . . . ér.	11.40	9.09	Léva . . .	9.11	3.27	Zalaba . . .	6.24	5.33	Lévára . . . ér.	9.12	3.27	. . . éjsz. p. u.	5.50	6.35	
Bécsbe ávt. . .	12.30	6.20				Csata . . .	6.43	5.52							
. . . éjsz. p. u.	12.50	6.33					7.00	6.09							

A vastagabb betűvel jelzett szám esti 6 órától reggel 5.59 percig tartó időszakot jelenti.

H I R D E T E S E K.

Június 22.

25. szám.

E rovatban minden szó egyszeri beiktatása 3 kr. kerül; helyezésben — a lakás megjelölése mellett — fizetendő minden egyszeri beiktatásért 37 kr.

KIS HIRDETÉSEK.

Hirdetésekre bő ebb felvilágosítást Nyitrai és társa kiadóvezető ad, ki levelelbeli tudakozásra postabélyeg beküldése n.e lett azonnal válaszol.

Táncoktatás.

Alulírott a nagyérdemű közönségnek tudomására adja, miszerint az általános kedvelt

táncz nemek,

különösen a magyar nemzeti táncz, Noblesse négyes, magyar schottis, új párisi táncz és a testi illemtartásban ez idei tanfolyamát Léván, — hol mint tánczoktató több, mint 20, azegri nevelőintézetben 19 és a hainburgi cs. és kir. hadapród iskolában 13 év óta működik, — f. hó 26-án megnyitja.

Beiratások naponta d. u. 5—6 óra között elfogadtnak.

Teljejes tisztelettel

Welser Károly,

a kaposvári polg. leányiskola, a nyitrai, lévai, pozsonyi, egri nevelőintézetek és a hainburgi cs. és kir. hadapród iskola tánczmestere.

Elismerő nyilatkozat

arról, miszerint Schweinecker István ur garam-mikolai építészeti vállalkozó s fakereskedő a palásti (Hont m.) épülő új iskola felélehez s a 2/3 méternyi méretű nagy tanteremkemenyretére alku és kikötés szerinti erős méretek pontos betartásával az ipolysági vasuton dícséretes faanyagot kifogástalan kiállítással méltányos árak mellett szállított.

Palást, 1890. évi június hó 17-én.

Varju Sándor,

plebános, iskolaszéki elnök.

Gróf BETHLEN GERGELY úr

ő méltósága zlatnó-roszkosi uradalmaiban, eltérőleg az eddigi gyakorlatiától, az idei cseresnye-termésből az enni, illetve befőzésre alkalmas országgyűlési cseresnye 5 kiló; posta-kosarakban fog eladatni.

Bővebb felvilágosítással szolgál

az uradalmi tisztartóság

Roszkoson,

u. p. Velsicz, (Bars megye).

Léván, a volt Csepcsány-fele házban 4 szoba-, pincze- és éléskamrából álló lakás azonnal kiadó. Bővebb felvilágosítást

Dr. Kapp urnál,

Selmeczbányán.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szives tudomására adni, hogy géplakatos műhelyemet

megnyitottam. — Vállalkozom mindenemű gép, szivattyú-kút, fecskendő készítésére, harangok kijavítására; épület-lakatos, valamint minden e szakba vágó munkára.

Ugyszintén elvállalom a réz-, aczel-, vas- és famunkák esztergályozását is, jutányos árszabás mellett.

Üzletemben egy tanonc alkalmazást nyer.

Léván, 1890. június havában

Wittlinger Keresztely,

géplakatos,

Mártonfy-utca, 438. szám.

FELHÍVÁS!

Alulírt, ki már ez évi január hó 22 ike óta lakom Léván, ajánlom magamat a n. é. közönség szives pártfogásába, mint divatárusnő és táncz-tanítónő.

Mint divatárusnő tisztán, gyorsan és a mi legfontosabb, igen olcsón dolgozom; a régi, ó-divatu szalmakalapot átídom a legdivatosabbakra és francia, új kalapokat is készítek a legújabb divatlap szerint.

A mi pedig a tánczoktatást illeti, erre nézve bátorodom felemlíteni, hogy a híres Campilli Frigyesnek, a bécsi és budapesti volt táncz-tanító- és ballet-mesternek tanítványa vagyok s ugy Pozsonyban, mint Brünben jótékony-célú előadások alkalmával mint műkedvelő tánczművésznő többször felléptem.

A tánczoktatást a lehető legjutányosabb díjak mellett az iskolai vizsgák befejezte után kezdem meg, a mi annak idején közzé lesz téve; beiratásokat azonban már most is elfogadok, még pedig július 1-ig a Mártonfy-utca 443-ik, azontul Rózsza-utca 57-ik számú (Ondrejkovics-féle) házban.

A nagyérdemű közönség kegyes pártfogását kérve, vagyok

Léva. 1890. jun. 20-án

kiváló tisztelettel

Gutwill Károlyné,

sz. Huszár Boltizsár Józsa.

Az kétségtelen, hogy gyakran egészen egyszerű, könnyen beszerezhető háziszert megelégedésre, harangok kijavítására; épület-lakatos, valamint minden e szakba vágó munkára. Ugy szintén elvállalom a réz-, aczel-, vas- és famunkák esztergályozását is, jutányos árszabás mellett. Üzletemben egy tanonc alkalmazást nyer. Léván, 1890. június havában

PSERHOFER J.-féle

gyógyszertár, Bécsben

Singerstrasse 15. sz. „Zum goldenen Reichsapfel“.

Vértisztító labdacsokeztölt egyetemes labdacsoke neve alatt; ez utóbbi nevet teljes joggal megérdemlik, mivel csakugyan igen sok oly betegség létezik, melyben e labdacsoke csodás hatást mutat fényesen bebizonyították.

Eztizedek óta ezen labdacsoke általában igen el vannak terjedve, számtalan orvos rendel azt s alig akad család, melyben ezen kitűző háziszertől ne volna egy kis készlet.

1 doboz 15 labdacsoccsal 21 kr.; 1 teleres 6 dobozzal 1 frt 5 kr., bérmentelen utánvétel mellett megküldéssel 1 frt 10 kr.

A pénz előleges beküldése mellett bérmentes megküldéssel együtt 1 teleres labdacsoke 1 frt 20 kr., 2 teleres 2 frt 30 kr., 3 teleres 3 frt 35 kr., 4 teleres 4 frt 40 kr., 5 teleres 5 frt 25 kr., 10 teleres 9 frt 20 kr. (1 teleresnél kevesebb nem küldetik.)

Kéretik határozottan Pserhofer féle vértisztító labdacsokekat kérni

s arra ügyelni, hogy a dobozok tetején levő felírás minden dobozon a használati utasításban látható PSERHOFER J. névaláírással legyen látva és pedig **veres** nyomásban.

Fagy-balzsam, PSERHOFER J.-től 1 tégely 40 kr., bérmentes megküldéssel 65 kr.

Keskeny utifű-nedv, hurut, rekedtség, gőrcs-köhögés stb. ellen. 1 palack 50 kr.

Amerikai köszvény-kenőcs 1 frt 20 kr.

Por lábizzadás ellen Egy doboz ára 50 kr., bérmentes megküldéssel 75 kr.

Golyva-balzsam, 1 üvege 40 kr., bérmentes megküldéssel 65 kr.

Élet-essencia (prágai cseppek), meg-lott gyomor, rosz emésztés ellen. Egy üveg 22 kr.

Az itt felsorolt készítményeken kívül, valamennyi az ausztriai lapokban hirdett bel- és külföldi gyógyászati különlegesség készleten tartatik s minden esetleg raktáron nem levő czikk kívánatra pontosan s legjutányosabban beszereztetik.

Postai küldemények az összeg beküldése, nagyobb megrendeléseknél utánvétel mellett a leggyorsabban eszközöltetnek.

A pénz előleges beküldése mellett (legczélszerűbben nostautalvány mellett), a viteldij sokkal kevesebbe kerül, mint az utánvétel mellett való küldésnél.

Angol csodabalzsam, 1 üveggel 50 kr., 1 Kis üveggel 12 kr.

Fiaker-por, köhögés stb. ellen 1 dobozzal 35 kr., bérmentes megküldéssel 60 kr.

Tannochinin-hajkenőcs, PSERHOFER J.-től a legjobb haj-növesztő szer, 1 szelercze 2 frt.

Egetemes tapasz. STEUDEL tanártól sebek ellen jónak bizonyult háziszert. Egy tégely 50 kr., bérmentes megküldéssel 75 kr.

Egyetemes tisztító só, BULLRICH A. W.-től. Kitűző háziszert megzavart emésztés minden következményei ellen. 1 csomag ára 1 frt.

Bor-eladás.

Jó zamatu fehér és vörös borokat — kisebb mennyiségekben is — eladok. hlként 10 frttól feljebb.

Opertói — vörös bor literje 35 kr.

Pezsgeborok ötféle minőségben olesón.

Ugyancsak nálam kapható:

Elsőrendű zsir és szalonna táblás, spēkelő, légenszáritott, füstölt paprikás a legjutányosabb áron, nagyban és kicsinyben.

Ismételadóknak valamint nagyban bevásárlóknak nagy kedvezmény.

Ákossy Sándor, Léván.

A legkedveltebb és legelterjedtebb fővárosi napilap.

BUDAPESTI HIRLAP.

Szerkesztők és laptulajdonosok:

CSUKÁSSI JÓZSEF és RAKOSI JENŐ.

Előfizetés árak: Egy hónapra 1 frt 20 kr. Egy negyedre 3 frt 50 kr. Félévre 7 frt.

Még június hó folyamán

megjelenik a „Budapesti Hirlap“-ban Stanley könyve a legújabb afrikai utazásáról:

A LEGSÖTÉTEBB AFRIKÁBAN

melyet az egész művelt magyar közönség nagy érdeklődéssel vár. Az érdekes mű az összes jogosított könyvkiadásokkal (köztük a magyar jogosított könyvkiadás is) egyidejűleg fog megindulni.

A július elsejével belépő új előfizetők STANLEY KÖNYVÉNEK addig megjelent részét INGYEN kapják meg.

A „Budapesti Hirlap“ az egész furdó-évad alatt előfizetőinek kívánságára a lapot bárhová utánuk küldi még akkor is, ha a nyáron át többször változtatnak tartózkodási helyet.

Az előfizetési összeg legczélszerűbben postautalványon küldhető következő czimen:

„Budapesti Hirlap“ kiadóhivatala Budapestben, Kalap-utca 16.